

Wrocław, 10 marca 2003 roku

WK.0913/322/K-74/02

**Pan
Tomasz Korczak
Burmistrz Międzyzylesia**

**pl. Wolności 1
58 – 530 Międzyzylesie**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 55. poz. 577 ze zm.) przeprowadziła w okresie od 2 grudnia 2002 r. do 7 lutego 2003 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Międzyzylesie. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2001 r. do 30 września 2002 r. Ustalenia kontroli przedstawione zostały w protokole, którego jeden egzemplarz przekazano Panu w dniu jego podpisania.

Obok działań zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa, stwierdzono również nieprawidłowości, których główną przyczyną było nieprzestrzeganie obowiązujących w Urzędzie przepisów wewnętrznych. Przejawiało się ono m.in. w zaniechaniu prowadzenia ewidencji księgowej na kontach 222 - „Rozliczenie dochodów budżetowych” oraz 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych”, niedokonywaniu odpisów umorzeniowych od wykorzystywanych w jednostce programów komputerowych, zaniechaniu sporządzania dokumentów OT w momencie przyjęcia na stan środków trwałych, wadliwym prowadzeniu raportów kasowych dotyczących sprzedaży znaków skarbowych, a także zaniechaniu przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych stanowiących własność Gminy.

Przyczyną powstałych nieprawidłowości było również dokonywanie w księgach Urzędu zapisów dotyczących działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Międzyzylesiu (utworzonej przez Radę Miejską jako jednostka organizacyjna Gminy posiadająca status jednostki budżetowej), bowiem wymieniona jednostka nie posiadała własnego zakładowego planu kont - mimo obowiązku wynikającego z art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.) - a sposób prowadzenia urządzeń księgowych Urzędu nie pozwalał na sporządzenie sprawozdawczości jednostkowej z działalności biblioteki wymaganych rozporządzeniem Ministra Finansów z 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279).

Stwierdzono ponadto, iż ujęta w księgach rachunkowych Urzędu wartość gruntów nie była aktualizowana od 1991 r., a przekazane na rzecz Gminy w roku 2001 budynki wprowadzane do ksiąg rachunkowych roku 2002. Fakty te świadczyły o nierzetelnym w świetle art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości prowadzeniu ewidencji na koncie 011 – „Środki trwałe”. Nierzetelność ksiąg nie miała jednak wpływu na finanse Gminy, a powodem jej zaistnienia był wadliwy obieg dokumentów w Urzędzie pomiędzy Referatem Finansowo-Budżetowym, a Referatem Rolnictwa i Gospodarki Gruntami. Z kolei nieprawidłowo zorganizowany obieg dokumentów, pomiędzy Referatem Finansowo-Budżetowym a Referatem Organizacyjnym, był przyczyną nieterminowego dokonywania

zwrotu wadliów wpłacanych przez uczestników przystępujących do przetargów na sprzedaż nieruchomości.

Istotnym powodem stwierdzonych nieprawidłowości była również wadliwa konstrukcja programu komputerowego stosowanego w ewidencji księgowej. Wykorzystywany program nie odpowiadał zasadom prowadzenia kont rozrachunkowych, wynikającym z treści art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów. Tymczasem konta „Zespołu 2” w księgach rachunkowych jednostki wykazywały „saldo” tylko po jednej stronie konta Wn lub Ma; było to tzw. „per saldo”

Na wniosek kontrolujących część stwierdzonych nieprawidłowości została usunięta jeszcze w trakcie trwania czynności kontrolnych. Wśród nich należy wymienić:

- przygotowanie projektu uchwały Rady Miejskiej w sprawie zmian w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu aktualizujący m.in. strukturę organizacyjną Urzędu oraz zakres zadań Referatu Finansowego;
- zaprowadzenie listy obecności dla Burmistrza i Zastępcy Burmistrza;
- zaprowadzenie ewidencji na koncie 226 - „Należności długoterminowe” odnośnie rozrachunków z tytułu sprzedaży ratalnej nieruchomości;
- zaniechanie ujmowania w raportach kasowych obrotu znakami skarbowymi i zaprowadzenie ewidencji gotówki pochodzącej ze sprzedaży znaków skarbowych i przeznaczonej na ich zakup;
- zaniechanie ewidencji na koncie 740 - „Dotacje i środki na inwestycje” dotacji przekazywanych z budżetu Gminy dla jej jednostek organizacyjnych i zaprowadzenie tej ewidencji na koncie 810 - „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje”;
- skorygowanie dokumentów dotyczących składników wynagrodzenia Zastępcy Burmistrza oraz Sekretarza Miasta;
- urealnienie wartości inwestycji rozpoczętych (saldo konta 080) oraz środków trwałych, o środki trwale wytworzone w procesie inwestycyjnym (saldo konta 011);
- wyegzekwowanie od podatników, którym od wpłat podatku dokonanych po terminie nie naliczono należnych odsetek w 2001 r. i III kwartałach 2002 r., łącznej kwoty 427,80 zł.

Ponadto w trakcie kontroli wszczęto postępowanie wyjaśniające wobec podatników objętych kontrolą, u których stwierdzono rozbieżności między danymi wykazanymi w deklaracjach podatkowych a ewidencją gruntów.

Pozostałe nieprawidłowości były następstwem wadliwej interpretacji przepisów prawa oraz niewystarczającej staranności w ich przestrzeganiu sprowadzając się do niżej wskazanych:

W zakresie wewnętrznych regulacji organizacyjno – prawnych

W uchwałach Rady Miejskiej, stanowiących podstawę utworzenia jednostki organizacyjnej nie wskazano składników majątku stanowiącego pierwsze wyposażenie tworzonych jednostek, co było uchybieniem art. 18 ust. 2 pkt.8 lit. h ustawy o samorządzie gminnym.

Nie prowadzono dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie kontroli wewnętrznych i ujmującej stwierdzone fakty – wbrew § 8 ust. 1 Regulaminu Kontroli Wewnętrznej w Urzędzie.

Kierownik jednostki nie wypełnił obowiązku wynikającego z przepisów art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości odnośnie dokonania aktualizacji obowiązującego w Urzędzie Zakładowego Planu

Kont, co było przyczyną takiej nieprawidłowości jak np. ewidencjonowanie wpływów z otrzymanej pożyczki na koncie 224 - „Rozrachunki budżetu” sprzecznie z zasadami ewidencji zobowiązań finansowych przewidzianych w załączniku nr 1 do obowiązującego od 1 stycznia 2002 r. rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetów państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752). W jednostce nie ustalono ponadto dokumentacji w pełni opisującej przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości, a dotyczącej: określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych, metod wyceny aktywów i pasywów, sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych (w zakresie wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe w szczególności określonej w art. 10 ust. 1 pkt. 3 lit. b ustawy o rachunkowości) oraz systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, do czego zobowiązywał powołany przepis art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości. W Zakładowym Planie Kont nie ujęto również wykazu uproszczeń stosowanych w ewidencji księgowej Urzędu.

W zakresie księgowości i sporządzania sprawozdawczości

Sposób korygowania błędów księgowych był niezgodny z art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości - w odniesieniu do dowodów księgowych, oraz z art. 25 ust. 1 pkt. 1 tej ustawy - odnośnie ksiąg rachunkowych (m.in. konto 991, 992). Ponadto zapisów w księgach rachunkowych dokonywano w sposób nietrwały (np. księga inwentarzowa Urzędu stanowiąca ewidencję analityczną do konta 013) tj. sprzecznie z art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz nieterminowo (ewidencja księgowa na koncie 011), co z kolei stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 tej ustawy. Karty obiektów inwentarzowych, stanowiące ewidencję analityczną do konta 011 i 071, nie spełniały wymogów ksiąg rachunkowych określonych w art. 13 ust. 4 ustawy o rachunkowości – nie były oznaczone nazwą jednostki, której dotyczą oraz nazwą rodzaju księgi rachunkowej.

W przypadku prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 013 naruszono zasadę sprawdzalności ksiąg rachunkowych określoną w art. 24 ust. 4 pkt. 1 ustawy o rachunkowości, gdyż zapisów w księdze dokonywano bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, co stanowiło ponadto naruszenie art. 23 ust. 2 pkt. 1, 2 i 4 ustawy o rachunkowości.

Nie przestrzegano obowiązku sporządzania zestawień obrotów prowadzonych dzienników częściowych w zakresie działalności bieżącej i inwestycyjnej, na koniec każdego okresu sprawozdawczego, co stanowiło naruszenie art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości, a zestawienie obrotów i sald nie obejmowało obrotów i sald prowadzonego dziennika w zakresie działalności inwestycyjnej, co z kolei było sprzeczne z art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zaniechano ponadto sporządzania zestawienia obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych, do czego zobowiązywał art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na stronie Wn konta 130 dokonywano zapisów saldem stanowiącym różnicę pomiędzy kwotą wpłaconą na rachunek bankowy z tytułu dochodów budżetowych a kwotą z tytułu dokonanego zwrotu nadpłaconych dochodów, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie. Ponadto na stronie Ma tego konta dokonywano zapisów z wykorzystaniem storna czerwonego, księgując wpływ środków na rachunek bieżący z tytułu refundacji uprzednio poniesionych wydatków budżetowych, naruszając tym samym obowiązującą na tym koncie zasadę czystości obrotów.

Do konta 201 - „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” nie prowadzono ewidencji analitycznej w podziale na poszczególnych kontrahentów oraz zaniechano prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 011 – „Środki trwałe” odnośnie gruntów, co stanowiło uchybienie w świetle art. 17 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Ponadto stosowane zasady ewidencji księgowej nie odpowiadały zasadom określonym w powołanym załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości. Do ewidencji dokonywanych do kasy wpłat z tytułu dochodów budżetowych oraz przekazywania zrealizowanych dochodów na rachunek bankowych wykorzystywano konto 225, które zgodnie z tym załącznikiem służy do ewidencji rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek środków obrotowych, wpłaty zysku do budżetu, nadpłat w rozliczeniach z budżetami.

Do konta 130 - „Rachunek bieżący Urzędu” nie wydzielono subkonta dochodów oraz subkonta wydatków, nie prowadząc tym samym ewidencji na koncie 130 w zakresie wpłaconych na rachunek bieżący kwot, podlegających zarachowaniu do dochodów budżetowych oraz wypłaconych z rachunku bieżącego kwot stanowiących wydatki budżetowe w szczególności określonej w powołanym załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości. Ponadto na koncie tym dokonywano księgowania dotyczących wpływu na rachunek bieżący subwencji otrzymanej z budżetu państwa.

Nie prowadzono ewidencji na koncie 020 – „Wartości niematerialne i prawne”, księgując wartość wykorzystywanych w jednostce programów komputerowych na koncie 011 – „Środki trwałe” tj. sprzecznie z zasadami ewidencji na koncie 011 określonymi w w/w załączniku nr 2. Zaniechano również prowadzenia ewidencji zrealizowanych dochodów oraz dokonanych wydatków budżetu na kontach 901 - „Dochody budżetowe” oraz 902 - „Wydatki budżetowe”, co było sprzeczne z zasadami ewidencji dochodów i wydatków budżetowych przewidzianych w załączniku nr 1 do powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.

Zaniedbano egzekwowania od poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy sprawozdań Rb - Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń. Nie sporządzano również sprawozdań jednostkowych: Rb - Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, Rb-27S z wykonania planu dochodów oraz Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego dla Urzędu Miejskiego, co stanowiło naruszenie § 4 ust. 1 pkt. 2 lit. b powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Ponadto w sprawozdaniu Rb-Z sporządzanym na koniec roku 2001 nie wykazano kwoty z tytułu udzielonego poręczenia w tym roku, co stanowiło o nierzetelności danych ujętych w tym sprawozdaniu.

Bilans Urzędu na 31.12.2001 r. sporządzony został nierzetelnie, poprzez m.in.: błędne wykazanie kwot stanowiących należności długoterminowe z tytułu ratalnej sprzedaży mienia w poz. „Pozostałe należności” - co wynikało z wadliwego prowadzenia ewidencji tych należności na koncie 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

- ujęcie w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług” oraz „Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych” tzw. „per salda” konta 201 - „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” oraz konta 229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” i niewykazaniu tym samym w bilansie zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz należności z tytułu ubezpieczeń społecznych;
- ujęcie kwoty 1.000 zł stanowiącej równowartość posiadanych przez Urząd znaków

skarbowych w pozycji „Krótkoterminowe papiery wartościowe”, zamiast w pozycji „Inne środki pieniężne” - wykazanie w pozycji „Środki trwałe” kwoty stanowiącej wartość użytkowanych w Urzędzie programów komputerowych zaliczanych do odrębnej grupy aktywów - wartości niematerialnych i prawnych oraz kwoty obejmującej wartość posiadanych przez Gminę gruntów na podstawie zapisów nieaktualizowanych w księgach rachunkowych.

Sprawozdania Rb PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy sporządzone na 30 czerwca 2001 r. w zakresie udzielonych decyzjami umorzeń, odroczeń, rozłożeń na raty, a także zwolnień wprowadzonych uchwałą Rady Miejskiej nr XX/53/00 z 19 grudnia 2000 r. odnośnie budynków i gruntów zajętych na potrzeby emerytów i rencistów przydzielone do bezpłatnego użytkowania w zamian za przekazanie gospodarstw rolnych na Skarb Państwa oraz budynków i gruntów zajętych na prowadzenie nowouruchomionej działalności gospodarczej przez osoby zarejestrowane jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy, sporządzono niezgodnie z zasadami określonymi przepisami § 7 ust. 3 w związku z § 3 ust. 1 pkt. 10 powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej. W sprawozdaniach tych wykazano kwotę skutków udzielonych przez gminę odroczeń, umorzeń i rozłożeń na raty w podatkach i opłatach lokalnych inną, niż to wynika ze stosownych decyzji i złożonych w trakcie kontroli dokumentów (wykazano w nich skutki zaniżone o kwotę 1.007,33 zł). Ponadto w ww. sprawozdaniu ujęto skutki zwolnienia w wysokości 412,52 zł od stowarzyszenia, które zgodnie ze statutem prowadziło działalność w zakresie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży, i zgodnie z przepisami art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 ze zm.) podlegało zwolnieniu. Odnośnie zwolnienia budynków i gruntów zajętych na remizy strażackie, świetlice wiejskie i kluby, na potrzeby zakładów i jednostek budżetowych w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz zwolnienia gruntów znajdujących się w zarządzie Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, nie udało się zweryfikować wykazanych w sprawozdaniu danych ze względu na brak w Urzędzie właściwych dokumentów. Złożone w trakcie kontroli deklaracje zostały sporządzone niepoprawnie i nie mogły służyć do wyliczenia prawidłowych skutków zwolnień (np. budynki remiz strażackich wykazano w pozycji budynki mieszkalne, ZGKiM w pozycji grunty pozostałe wykazał powierzchnię 2.010,64 m², natomiast z ewidencji gruntów - według oświadczenia Kierownika Referatu Rolnictwa i Gospodarki Gruntami - ww. podmiot na dzień 30.06.2001 r. miał w zarządzie trwałym 60.000 m² gruntów). Nie otrzymano również w trakcie kontroli informacji na temat zwolnionych z podatku od nieruchomości świetlic wiejskich i klubów oraz budynków i gruntów zajętych na potrzeby zakładów i jednostek budżetowych w zakresie kultury fizycznej i sportu. Ze względu na to, że ww. sprawozdanie było podstawą do wyliczenia subwencji wyrównawczej przyznanej Gminie w 2002 r., wykazanie w nim danych niższych od rzeczywistych, powoduje skutki w postaci zwrotu do budżetu państwa nienależnie otrzymanej subwencji wraz z należnymi odsetkami. Ze względu na ww. nieprawidłowości, kwoty subwencji wyrównawczej przypadającej do zwrotu nie udało się wyliczyć.

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

Prowadząc ewidencję na koncie 101 – „Kasa”, naruszono zasadę sprawdzalności ksiąg rachunkowych wymaganą art. 24 ust. 4 pkt. 1 ustawy o rachunkowości. Świadczył o tym fakt, iż numery identyfikacyjne raportów kasowych, na podstawie których dokonywano zapisów na koncie 101, nie odpowiadały numerom figurującym w tym urządzeniu księgowym, co uniemożliwiało

jednoznaczną identyfikację dokumentów stanowiących podstawę ich zaksięgowania. Ponadto część dowodów źródłowych załączonych do raportów kasowych nie była oznaczona numerem, pod którym ujęto je w raporcie kasowym, a nadawane wewnętrzne numery księgowe były identyczne dla wszystkich dowodów źródłowych oraz dla samego raportu kasowego. Raporty kasowe nie spełniały także wymogów określonych w art. 13 ust. 4 pkt. 1 ustawy o rachunkowości, gdyż nie były oznaczone nazwą programu komputerowego, który wykorzystywano do ich sporządzenia.

Wystąpiły przypadki dokonywania wypłat na podstawie dokumentów wadliwych w świetle art. 21 i 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Na listach wypłat dla członków funkcjonujących w Gminie komisji, członków Ochotniczych Straży Pożarnych i członków Zarządu, za odbyte posiedzenia, a także na listach wypłat dodatków mieszkaniowych oraz na listach wypłaconych prowizji dla sołtysów z tytułu inkasa za pobór podatków, nie umieszczano daty odbioru należnych kwot przez osoby uprawnione. Ponadto dowody zbiorcze sporządzane dla ogółu dokonanych w danym dniu wpłat gotówki do kasy były wadliwe ze względu na fakt, iż nie zawierały informacji określonych w art. 20 ust. 3 pkt. 1 ustawy o rachunkowości - brakowało na nich określenia pojedynczych dowodów księgowych, na podstawie których były sporządzane.

Nie przestrzegano uregulowań zawartych w instrukcji w sprawie gospodarki kasowej, bowiem: nie sporządzano codziennie raportów kasowych dotyczących sprzedaży znaków skarbowych - do czego zobowiązywał pkt. 16 części III instrukcji; wpływ środków pieniężnych pobranych czekiem księgowano na podstawie dokumentów PK - sprzecznie z pkt. 7 części III instrukcji, a w kilku przypadkach osoba sporządzająca raporty kasowe nie złożyła na nich podpisów, czego wymagał pkt. 4 części IV powołanej instrukcji.

Dokonano również zaksięgowania ręcznie dodatkowej operacji na sporządzonym przy pomocy komputera raporcie kasowym bez sporządzenia stosownego dokumentu stanowiącego podstawę zapisu w tym raporcie, co było sprzeczne z art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Powyższa nieprawidłowość była przyczyną powstania rozbieżności pomiędzy obrotami konta syntetycznego 101 „Kasa”, a ewidencją analityczną prowadzoną do tego konta w formie raportów kasowych, co stanowiło naruszenie art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Wystąpiły również przypadki odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne naliczone w związku z realizacją umów-zleceń po terminie określonym w art. 41 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.) oraz zaliczek na podatek dochodowy od wynagrodzenia pobieranego przez sołtysów z tytułu inkasa podatków objętych łącznym zobowiązaniem pieniężnym po terminie określonym w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 14, poz. 176 ze zm.).

Na dzień 31.12.2001 r. nie przeprowadzono inwentaryzacji należności i zobowiązań, do czego zobowiązywał art. 26 ust. 1 pkt. 2 ustawy o rachunkowości w brzmieniu obowiązującym do końca roku 2001.

W budżecie na rok 2000, jak i na kolejne lata, nie określono kwoty wydatków z tytułu poręczenia wekslowego udzielonego w roku 1998 oraz nie zaplanowano wydatków na rok 2001 z tytułu poręczenia udzielonego w tym samym roku, co stanowiło naruszenie art. 124 ust. 1 pkt. 2 lit. a tiret 4 ustawy o finansach publicznych. Ponadto w uchwałach budżetowych nie określano łącznej kwoty udzielonych przez Gminę poręczeń, co było sprzeczne z art. 52 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

W zakresie gospodarki drukami ścisłego zarachowania

Nie przestrzegano uregulowań zawartych w instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków

ścisłego zarachowania, ze względu na fakt, iż zaniechano oznaczania bloków druków ścisłego zarachowania kolejnym numerem, nie dokonywano na nich adnotacji o liczbie kart każdego bloku wraz z poświadczeniem osoby odpowiedzialnej za gospodarkę drukami ścisłego zarachowania, a także ewidencjonowano druki ścisłego zarachowania w księgach niezgodnych ze wzorem określonym załącznikiem nr 1 do tej instrukcji – co było sprzeczne z jej § 2 części II. Ponadto błędne wpisy, zarówno w księgach druków ścisłego zarachowania, jak i na drukach ścisłego zarachowania (arkusze spisu z natury), zamazywano korektorem lub nadpisywano, co stanowiło naruszenie § 7 części II tej instrukcji.

W zakresie gospodarki bankowej

Gmina nie wypełniła obowiązku wynikającego z art. 134 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i nie wyłoniła banku prowadzącego obsługę budżetu w trybie ustawy z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych.

W zakresie wykonywania budżetu

Stosowano błędną – w świetle rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lipca 2000 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. nr 59, poz. 688 ze zm.) – klasyfikację wydatków i dochodów.

Postępowanie egzekucyjne wobec podatników zalegających z wpłatami rat podatkowych nie było wszczynane na bieżąco i systematycznie, czego wymagały przepisy § 2, § 3 oraz § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541). Ponadto w Gminie nie stosowano zabezpieczeń w postaci hipotek przymusowych.

W przypadkach, gdy podstawa opodatkowania w deklaracjach dotyczących podatku od nieruchomości od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, składanych za dany okres, różniła się w porównaniu z deklaracjami z poprzedniego okresu, nie przeprowadzano czynności sprawdzających wymaganych art. 274 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.)

Powierzchnia gruntów wykazywana w deklaracjach podatkowych przez podatników nie była porównywana w ramach czynności sprawdzających z danymi zawartymi w ewidencji gruntów prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Kłodzku – Oddział Zamiejskowy w Bystrzycy Kłodzkiej. W rezultacie powierzchnia ta została zaniżona, w odniesieniu do skontrolowanej próby podatników, o 391.701 m².

Nie od wszystkich osób fizycznych egzekwowano obowiązek składania wykazu nieruchomości w terminie określonym przepisami art. 6 ust. 6 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 ze zm.).

W kilku przypadkach, nakazy płatnicze na łączne zobowiązanie pieniężne oraz decyzje wymiarowe, zarówno w 2001 r. jak i w roku 2002, zostały doręczone w terminie uniemożliwiającym zapłatę I raty zobowiązania podatkowego w ustawowo przewidzianym terminie.

Od budynków lub ich części związanych z działalnością gospodarczą w decyzjach wymiarowych i nakazach płatniczych na 2001 r. zastosowano stawkę niezgodną z ustaloną w uchwale Rady Miejskiej nr XX/53/00 z 19 grudnia 2000 r. w sprawie podatku od nieruchomości. Na skutek tej nieprawidłowości, od skontrolowanej próby do budżetu gminy w 2001 r. nie wpłynęła kwota 188 zł.

Wpłaty podatku, dokonywane po terminach określonych przepisami art. 6 ust. 7 i ust. 8 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6a ust. 6 i ust. 8 pkt 3 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431 ze zm.) oraz art. 66 ust. 6 i ust. 8 pkt. 3 ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. nr 56, poz. 679 ze zm.), nie były konsekwentnie rozszerzane na zaległość główną i należne odsetki, co było niezgodne z art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej, a dodatkowo powodowało zaniechanie naliczania odsetek. Ponadto dokonywano umorzenia odsetek od wpłat dokonanych po terminie, bez wcześniejszego ich naliczenia i zaksięgowania na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Przy rozpatrywaniu podań w sprawie umorzenia zaległości podatkowej nie stosowano pełnej procedury wynikającej z ustawy Ordynacja podatkowa, tj. przy rozpatrywaniu wniosków po terminie określonym w art. 139 § 1 powołanej ustawy, nie informowano podatnika o późniejszym terminie załatwienia sprawy, a w przypadku wydawania decyzji nie uwzględniających w całości wniosku strony - nie zapewniono stronom czynnego udziału w każdym stadium postępowania oraz nie wyznaczano im trzydniowego terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego, do czego zobowiązywał art. 200 § 1 w związku z art. 123 Ordynacji podatkowej.

Nieruchomościom figurującym w ewidencji gruntów i budynków jako drogi niesklasyfikowane nadawano kategorię nieużytków i nie uwzględniano przy dokonywaniu wymiaru podatków.

Wszystkie grunty zaliczane w ewidencji gruntów jako „grunty zadrzewione i zakrzewione”, w 2001 r. i 2002 r. były opodatkowane podatkiem leśnym, pomimo braku regulacji prawnych umożliwiających opodatkowanie wprost tym podatkiem.

Decyzje w sprawie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie były doręczane stronom za pokwitowaniem odbioru wraz ze wskazaniem jego daty, czego wymaga art. 46 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 1980 r. Nr 9, poz. 26 ze zm.).

Pierwsze opłaty za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych były wnoszone po terminie wskazanym w art. 11¹ ust. 5 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. nr 147, poz. 1231 ze zm.). Ponadto naliczono je niezgodnie z art. 11¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. w wysokości nieproporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia.

Od podań w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie pobierano opłaty skarbowej, co pozostawało w sprzeczności z przepisami art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy z 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 86, poz. 960).

Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych naliczono i wypłacono wynagrodzenie za wrzesień i październik 2001 r. na podstawie uchwały Rady Miejskiej nr XXXV/3/97 z 9 grudnia 1997 r., zamiast na podstawie obowiązującej od dnia 11 września 2001 r. uchwały nr XXVI/107/01 w sprawie wprowadzenia zmian w Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Listy obecności, na podstawie których dokonywano wypłaty wynagrodzeń członkom GKRPA za udział w posiedzeniach, nie były zatwierdzane przez Sekretarza tejże komisji, mimo obowiązku wynikającego z kolejnych uchwał Rady Miejskiej dotyczących zasad wynagradzania członków GKRPA.

W ramach profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi Gmina finansowała wydatki związane z organizacją imprez okolicznościowych przez podmioty spoza sektora finansów publicznych, mimo iż z podmiotami tymi nie zawarto umów w trybie art. 118 ust. 2 i art. 71 ust. 2 ustawy o finansach

publicznych, określających szczegółowo zadanie i termin jego wykonania, tryb przekazania dotacji i jej wysokość, tryb wykonywania kontroli zadania, sposób rozliczenia udzielonej dotacji i zasady zwrotu niewykorzystanej części.

Zaniedbano obowiązek sporządzania dokumentacji podstawowych czynności przy zamówieniach publicznych dokonywanych w trybie zamówienia z wolnej ręki, co było naruszeniem art. 26 ustawy o zamówieniach publicznych. Środki finansowe ujęte w budżecie z przeznaczeniem na realizację konkretnych zadań inwestycyjnych były wykorzystywane do finansowania innych zadań – również ujętych w budżecie w tej samej podziałce klasyfikacji budżetowej, jednak wobec zaniedbania dokonania stosownej zmiany w budżecie Gminy takie zmiany stanowiły naruszenie kompetencji Rady Miejskiej określonych art. 18 ust. 2 pkt.1 ustawy o samorządzie gminnym. Środki finansowe otrzymywane z Terenowego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych na dofinansowanie zadań inwestycyjnych nie powiększały dochodów budżetu Gminy, lecz ujmowano je jako „zwrot wydatków”, co było niezgodne z § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz szczegółowych zasad i terminów rozliczeń i wpłat do budżetu przez zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (Dz. U. Nr 122, poz. 1333) i powodowało zaniżenie rzeczywistych kosztów wytworzenia środka trwałego, a w konsekwencji ustalenie wartości początkowej tego środka z naruszeniem art. 28 ust. 3 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

Zobowiązania regulowano z opóźnieniem, co spowodowało zajęcie rachunku bankowego Urzędu przez komornika skarbowego i uszczuplenie środków budżetu o łączną kwotę 974,30 zł.

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym

Wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży nie zawierały wszystkich informacji wymaganych przepisami art. 35 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. nr 46, poz. 543 ze zm.), a w szczególności numeru księgi wieczystej, przeznaczenia nieruchomości w planie miejscowym i sposobu jej zagospodarowania, terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w przypadku nieruchomości niezabudowanych – terminu zagospodarowania nieruchomości, natomiast w przypadku oddawania nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste brakowało wysokości opłat z tytułu tego użytkowania i terminu wnoszenia pierwszej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego.

Ogłoszenia o przetargach nie zawierały wszystkich informacji wymaganych przepisami § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 stycznia 1998 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub gminy (Dz. U. Nr 9, poz. 30 ze zm.) w związku z art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, brakowało w nich informacji o obciążeniu nieruchomości, przeznaczeniu nieruchomości w planie miejscowym i sposobu jej zagospodarowania, terminu zagospodarowania nieruchomości – w przypadku nieruchomości niezabudowanych. Ponadto ogłoszenia o przetargach były podawane do publicznej wiadomości przed upływem terminów określonych w art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 oraz ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami, co było niezgodne z przepisami art. 38 ust. 2 tej ustawy.

W protokołach z przetargów nie podawano informacji o obciążeniach nieruchomości, dokładnych informacji o rozstrzygnięciach podjętych przez komisję przetargową wraz z uzasadnieniem, a także

zdarzyły się przypadki niepodania informacji o osobach dopuszczonych i niedopuszczonych do przetargu wraz z uzasadnieniem, do czego zobowiązywały przepisy § 9 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów (...).

Wystąpił przypadek zorganizowania drugiego przetargu na sprzedaż nieruchomości przed upływem jednego miesiąca od zakończenia pierwszego przetargu, tj. w terminie niezgodnym z przepisami § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów (...).

Dopuszczono do udziału w przetargu osoby, które wpłaciły wymagane wadium po terminie ustalonym w ogłoszeniu o przetargu, co było niezgodne z przepisami § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów (...).

Przy sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz najemców w drodze bezprzetargowej dokonano odliczenia nakładów poniesionych przez najemców na rozbudowę lub przebudowę lokali od wartości nieruchomości ustalonej przez rzeczoznawcę, pomimo tego, że najemcy ci nie posiadali wcześniejszej zgody właściciela budynku, co stało w sprzeczności z przepisami art. 218 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Wystąpił przypadek sprzedaży ułamkowej części gruntu (działka nr 277/1 o pow. 4533 m²) na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego dla innej działki (działka nr 161/1 o pow. 5705 m²), co naruszało przepisy art. 67 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego w operacie szacunkowym.

Przy sprzedaży nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków nie występowało do właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków działającego w imieniu wojewody o wydanie opinii na podstawie przepisów art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Burmistrz nie wydał zarządzenia w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych, do czego był zobowiązany na podstawie § 10 ust. 1 instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym Gminy, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie, co uniemożliwiło przeprowadzenie inwentaryzacji w terminie określonym w art. 26 ust. 3 pkt. 3 ustawy o rachunkowości.

W przypadku przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych w użytkowaniu nie sporządzano zestawienia arkuszy spisowych w formie „Sprawozdania z przebiegu spisu z natury” oraz nie zachowano wymogu składania podpisów na arkuszach spisu z natury przez osoby materialnie odpowiedzialne, naruszając tym samym § 10 powołanej instrukcji.

W zakresie rozliczeń finansowych Gminy z jej jednostkami organizacyjnymi

Dotacje przedmiotowe dla zakładu budżetowego były przyznawane i przekazywane bez uprzedniego podjęcia uchwały przez Radę Miejską w sprawie ustalenia stawki dotacji, co stało w sprzeczności z art. 117 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Burmistrza Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 cyt. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia, poprzez realizację poniższych wniosków:

1. Podjęcie działań mających na celu wypełnienie wynikającego z art. 35a ustawy o finansach publicznych obowiązku opracowania, wprowadzenia w życie i stosowania procedur kontroli finansowej w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zadań w zakresie gospodarki finansowej.
2. Dokumentowanie ustaleń kontroli wewnętrznych – zgodnie z § 8 ust. 1 Regulaminu Kontroli Wewnętrznych w Urzędzie.
3. Przygotowanie projektu uchwały Rady Miejskiej w sprawie zmian do uchwał stanowiących podstawę utworzenia jednostek organizacyjnych Gminy w celu wskazania składników majątkowych oddanych do użytkowania tym jednostkom.
4. Egzekwowanie od kierowników wszystkich jednostek organizacyjnych Gminy obowiązku składania jednostkowych sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt. 2 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279) – w terminach określonych w § 14 tego rozporządzenia.
5. Rzetelne sporządzanie wszystkich wymienionych w § 4 ust. 1 pkt. 2 lit. b powołanego rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostkowych dla Urzędu.
6. Poinformowanie o podjętych czynnościach mających na celu skuteczne wyeliminowanie przypadków poprawiania błędów księgowych w sposób inny niż przewidziane w art. 25 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.) oraz dokonywania zapisów w księgach rachunkowych w sposób zgodny z art. 23 ust. 1 tej ustawy.
7. Prowadzenie ewidencji księgowej zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w zakresie terminowego wprowadzania każdego zdarzenia gospodarczego do ksiąg rachunkowych.
8. Prowadzenie ksiąg rachunkowych zgodnie z art. 13 ust. 4 ustawy o rachunkowości oraz dokonywanie zapisów w księgach rachunkowych w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację dowodów stanowiących podstawę zapisu w księgach, w celu zachowania zasady sprawdzalności ksiąg rachunkowych, wymaganej przepisami art. 24 ust. 4 tej ustawy.
9. Zaprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 201 – „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” oraz uzupełnienie ewidencji analitycznej do konta 011 – „Środki trwale” o wartość nieruchomości stanowiących własność Gminy, zgodnie z wymogami określonymi w art. 17 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
10. Zorganizowanie obiegu dokumentów w taki sposób, aby możliwe było prowadzenie ksiąg rachunkowych rzetelnie i bieżąco, zgodnie z wymogami określonymi w odpowiednio w art. 24 ust. 2 i art. 24 ust. 5 ustawy o rachunkowości oraz dokonywanie zwrotu wadliwych uczestnikom przystępującym do przetargów na sprzedaż nieruchomości w terminie określonym w § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1998 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz. U. Nr 9, poz. 30 ze zm.).
11. Dostosowanie wykorzystywanych w Gminie programów finansowo-księgowych do aktualnie obowiązujących przepisów ustawy o rachunkowości.
12. Przestrzeganie obowiązku wynikającego z art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości odnośnie sporządzania zestawienia obrotów prowadzonych dzienników częściowych w zakresie działalności bieżącej i inwestycyjnej, na koniec każdego okresu sprawozdawczego, oraz

obowiązku wynikającego z art. 18 ust. 2 tej ustawy odnośnie sporządzania zestawienia obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych.

13. Prowadzenie konta 130 – „Rachunek bieżący Urzędu” w szczególności określonej w załączniku nr 2 do rozporządzenia z 18 grudnia 2001r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetów państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752) oraz dokonywanie zapisów księgowych zgodnie z zasadami określonymi w tym załączniku.
14. Ujmowanie w księgach rachunkowych dokonanych do kasy wpłat z tytułu dochodów budżetowych oraz rozchodów gotówki z tytułu przekazania zrealizowanych dochodów na rachunek bankowy zgodnie z ich treścią ekonomiczną i zgodnie z zasadami określonymi w powołanym załączniku nr 2.
15. Wykazywanie w bilansie Urzędu rzeczywistych kwot zobowiązań i należności wynikających z kont rozrachunkowych prowadzonych w jednostce oraz ujmowanie zdarzeń gospodarczych zgodnie z ich treścią ekonomiczną we właściwych pozycjach.
16. Prowadzenie gospodarki drukami ścisłego zarachowania zgodnie z uregulowaniami zawartymi w instrukcji druków ścisłego zarachowania oraz w sposób umożliwiający ich kontrolę i prawidłowe wykorzystanie.
17. Ustalenie księgowej wartości nieruchomości stanowiących aktualnie własność Gminy, uzupełnienie ksiąg rachunkowych środków trwałych (konto 011), oraz bieżące ujmowanie w nich zmian związanych ze sprzedażą i nabywaniem nieruchomości, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
18. Ewidencjonowanie na koncie 011 – „Środki trwałe” wyłącznie stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 2 do powołanego rozporządzenia z 18 grudnia 2001r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...).
19. Ewidencjonowanie operacji gospodarczych na koncie 101 – „Kasa” wyłącznie na podstawie kompletnych dokumentów tj. zawierających wszystkie elementy określone w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, oraz zamieszczanie wszystkich wymaganych art. 20 ust. 3 pkt. 1 tej ustawy informacji na dowodach zbiorczych sporządzanych dla ogółu dokonanych w danym dniu wpłat gotówki do kasy.
20. Przestrzeganie uregulowań zawartych w obowiązującej w Urzędzie instrukcji w sprawie gospodarki kasowej odnośnie częstotliwości sporządzania raportów kasowych, przyjętych zasad dokumentowania operacji wpływu środków pieniężnych do kasy oraz zasad przeprowadzania przez kasjera kontroli stanu gotówki.
21. Przestrzeganie uregulowań zawartych w instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania odnośnie przyjętych zasad ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w znajdujących się w blokach oraz zasad dokonywania poprawek błędnych wpisów zarówno w księgach druków ścisłego zarachowania, jak i na drukach ścisłego zarachowania.
22. Wypełnienie obowiązku wynikającego z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości odnośnie aktualizacji obowiązującego w Urzędzie Zakładowego Planu Kont oraz ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości w szczególności wymaganej art. 10 ust. 1 tej ustawy; ponadto - uzupełnienie Zakładowego Planu Kont o zapisy dotyczące stosowanych w jednostce uproszczeń odnośnie zasad ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych.
23. Prowadzenie ewidencji zobowiązań finansowych z tytułu zaciągniętych pożyczek na koncie 260 –

- „Zobowiązania finansowe”, zgodnie z zasadami ich ewidencji określonymi w załączniku nr 1 do powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...).
24. Każdorazowe odprowadzanie składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczek na podatek dochodowy w terminie określonym odpowiednio w art. 41 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.) oraz w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 14, poz. 176 ze zm.).
  25. Przeprowadzanie inwentaryzacji wszystkich wymienionych w art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości składników aktywów i pasywów występujących w jednostce, w terminach określonych w art. 26 ust. 3 tej ustawy i zgodnie z zasadami określonymi w instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym Gminy, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie.
  26. Każdorazowe ujmowanie w uchwałach budżetowych na poszczególne lata kwot z tytułu udzielanych przez Gminę poręczeń w podziale na działy i rozdziały klasyfikacji wydatków, zgodnie z przepisami art. 124 ust. 1 pkt. 2 lit. a tiret 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148) oraz ujmowanie łącznej kwoty udzielonych poręczeń, zgodnie z art. 52 ust. 1 tej ustawy.
  27. Wyłonienie banku prowadzącego obsługę budżetu w trybie ustawy z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. nr 72, poz. 664), zgodnie z wymogami art. 134 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
  28. Prowadzenie ewidencji zrealizowanych dochodów oraz dokonanych wydatków budżetu na kontach 901 - „Dochody budżetowe” oraz 902 - „Wydatki budżetowe”, zgodnie z zasadami ewidencji dochodów i wydatków budżetowych przewidzianych w załączniku nr 1 do powołanego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...).
  29. Bieżące gromadzenie danych koniecznych do ustalenia skutków finansowych zwolnień w podatkach, udzielonych w danym roku podatkowym na podstawie uchwały Rady Miejskiej, w celu prawidłowego wykazania ich w sprawozdaniu Rb – PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy.
  30. Wyegzekwowanie w terminie do 31 marca 2003 r. deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości na 2001 r. od podmiotów posiadających nieruchomości zwolnione z tego podatku na podstawie uchwały Rady Miejskiej nr XX/53/00 z 19 grudnia 2000 r. w sprawie podatku od nieruchomości, tj. od budynków lub ich części oraz gruntów zajętych na remizy strażackie, świetlice wiejskie i kluby oraz na potrzeby zakładów i jednostek budżetowych w zakresie kultury fizycznej i sportu, a także od gruntów znajdujących się w zarządzie Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Wyliczenie w terminie do 30 kwietnia 2003 r. skutków finansowych zwolnienia z ww. uchwały Rady Miejskiej oraz niezwłoczne sporządzenie korekty sprawozdania Rb – PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy na 30 czerwca 2001 r. wraz ze wskazaniem danych, które uległy zmianie i wyjaśnieniem ich przyczyn w zakresie skutków finansowych ulg i zwolnień w podatkach oraz przesłanie korekty wraz z objaśnieniami do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu – Zespół w Wałbrzychu. Podawanie do sprawozdań z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy danych w zakresie udzielonych ulg, umorzeń, odroczeń i zwolnień zgodnie z zasadami określonymi w przepisach regulujących sporządzanie półrocznych sprawozdań z wykonania podstawowych

dochodów podatkowych (załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej).

31. Wyliczenie należnej gminie w 2002 r. kwoty subwencji wyrównawczej na podstawie przepisów art. 21 i 22 ustawy z 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 – 2003 (Dz. U. nr 150, poz. 983 ze zm.) oraz ustalenie różnicy pomiędzy subwencją otrzymaną a wyliczoną po wykazaniu prawidłowych danych i dokonanie zwrotu niesłusznie otrzymanej kwoty subwencji wyrównawczej wraz z należnymi odsetkami do budżetu państwa do czego zobowiązują przepisy art. 42 wyżej powołanej ustawy.
32. Stosowanie prawidłowej klasyfikacji budżetowej dochodów i wydatków – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów.
33. Bieżące analizowanie przez pracownika odpowiedzialnego za wymiar podatków lokalnych deklaracji podatkowych osób prawnych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej pod kątem poprawności ich sporządzania i zgodności ze stanem faktycznym, a w przypadku stwierdzenia w nich błędów, oczywistych omyłek bądź wypełnienia niezgodnie z wymaganiami – wszczynanie czynności wyjaśniających zgodnie z art. 274 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.). Ponadto porównywanie, w ramach czynności sprawdzających, powierzchni gruntów wykazanych przez podatników z powierzchnią zawartą w ewidencji gruntów, zgodnie z dyspozycją przepisów art. 21 ustawy z 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. Nr 100, poz. 1086 ze zm.)
34. Zakończenie postępowania podatkowego wobec podmiotów, u których w trakcie kontroli stwierdzono rozbieżności w podstawie opodatkowania pomiędzy kolejno składanymi deklaracjami oraz w podstawie opodatkowania gruntów pomiędzy tymi, które zostały wykazane w deklaracjach podatkowych a tymi, które widnieją w ewidencji gruntów i budynków.
35. Egzekwowanie od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej składania deklaracji podatkowych w terminach ustawowych - art. 6 ust. 8 pkt.1 i 2 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 ze zm.) o podatkach i opłatach lokalnych - oraz od osób fizycznych wykazów nieruchomości na podstawie przepisów art. 6 ust. 6 wyżej powołanej ustawy, a w przypadku nie wywiązywania się z tego obowiązku stosowanie art. 54 § 1 ustawy z 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 83, poz. 930 ze zm.). Dokonywanie na wszystkich deklaracjach adnotacji odnośnie daty wpływu jej do Urzędu.
36. Doręczanie nakazów płatniczych na łączne zobowiązanie pieniężne oraz decyzji wymiarowych co najmniej na 14 dni przed terminem płatności I raty podatku, wynikającym z art. 6 ust. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
37. Wymierzenie dodatkowego podatku od nieruchomości ze względu na zastosowanie nieprawidłowej stawki w 2001 r. wszystkim podatnikom, posiadającym budynki lub ich części, zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej; stosowanie stawek zgodnych z uchwałą Rady Miejskiej.
38. Wystawianie upomnień, a w przypadku braku wpłaty tytułów wykonawczych na zaległości podatkowe niezwłocznie po upływie terminu płatności poszczególnych rat podatku zgodnie z dyspozycją rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

39. Dokonywanie we wszystkich przypadkach zarachowania wpłat na poczet zaległości podatkowych, gdy zapłacona kwota nie wystarcza na pokrycie zaległości wraz z należnymi od niej na dzień wpłaty odsetkami – w sposób określony w art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej oraz wydawanie postanowień na podstawie art. 273 § 1 pkt.2 lit. a ww. ustawy. Przeprowadzenie analizy wszystkich kont podatkowych i wyegzekwowanie należnych, a niezapłaconych odsetek od wpłat dokonanych w latach ubiegłych; ponadto dokonywanie umorzenia odsetek wyłącznie w przypadku ich wcześniejszego naliczenia i zaksięgowania na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.
40. Rozpatrywanie wniosków składanych przez podatników w sprawach dotyczących umorzenia zaległości podatkowej w terminie określonym w art. 139 § 1 Ordynacji podatkowej, a w przypadku niezłatwienia sprawy w tym terminie, informowanie na piśmie stroną o późniejszym złatwieniu sprawy w myśl przepisów art. 140 Ordynacji podatkowej.
41. W trakcie prowadzenia postępowania dotyczącego umorzenia zaległości podatkowych zapewnienie stronom czynnego udziału w każdym stadium postępowania oraz umożliwienie mu wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego, do czego zobowiązują przepisy art. 200 § 1 w związku z art. 123 Ordynacji podatkowej.
42. Przeprowadzić, u wszystkich podatników posiadających według ewidencji gruntów drogi, postępowanie wyjaśniające, mające na celu ustalenie, czy podatnik posiada drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz do obiektów użyteczności publicznej zaliczanych zgodnie z przepisami ust. 3 pkt 7 lit. a) załącznika nr 6 do rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. nr 38, poz. 454) do gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, czy też drogi zajęte pod wewnętrzną komunikację gospodarstw rolnych, leśnych oraz poszczególnych nieruchomości, które według ww. załącznika nie są drogą w rozumieniu ww. rozporządzenia i są wliczane do przyległego do nich użytku gruntowego i opodatkować je albo podatkiem od nieruchomości albo podatkiem rolnym.
43. Opodatkowanie gruntów zaliczonych w ewidencji gruntów jako „zadrzewione i zakrzewione”, oznaczonych symbolem Lz według faktycznego ich użytkowania – podatkiem od nieruchomości lub leśnym w przypadku, gdy są związane z gospodarką leśną, natomiast grunty oznaczone symbolem Lz-R, Lz-Ł, Lz-Ps wchodzi w skład gospodarstwa rolnego zgodnie z definicją zawartą w ww. rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w sprawie ewidencji gruntów i budynków.
44. Doręczanie stronom zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 46 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 1980 r. Nr 9, poz. 26 ze zm.), tj. poprzez potwierdzenie doręczenia własnoręcznym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.
45. Pobieranie od osób, którym wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, pierwszej opłaty z tytułu nabycia tego zezwolenia w terminie określonym w art. 11¹ ust. 2 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. nr 147, poz. 1231 ze zm.), tj. przed wydaniem zezwolenia.
46. Naliczanie i pobieranie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia – zgodnie z przepisami art. 11¹ ust. 8 powołanej wyżej ustawy.

47. Pobieranie od podań w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych opłaty skarbowej na podstawie przepisów art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy z 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 86, poz. 960).
48. Naliczenie i wypłacenie Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych różnicy pomiędzy wynagrodzeniem, które otrzymał na podstawie uchwały Rady Miejskiej nr XXXV/3/97 z 9 grudnia 1997 r., a tym jakie powinien otrzymać na podstawie uchwały nr XXVI/107/01 z 11 września 2001 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2001 r. od momentu jej obowiązywania.
49. Zatwierdzanie do wypłaty list obecności, na podstawie których członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest wypłacane wynagrodzenie, również przez Sekretarza ww. komisji, do czego zobowiązuje obowiązująca w gminie uchwała Rady Miejskiej w sprawie Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2002 r.
50. Przestrzeganie przepisów art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przy wykorzystywaniu dochodów z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
51. Powierzenie do realizacji zadań w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi jednostkom spoza sektora finansów publicznych wyłącznie na podstawie umów zawartych w trybie przepisów art. 118 ust. 1 i art. 71 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
52. Weryfikowanie pod względem merytorycznym oświadczeń pracowników Urzędu Miejskiego, którym został przyznany limit kilometrów na jazdy lokalne.
53. Stosowanie godzinowej stawki wynagrodzenia zasadniczego wyłącznie do ustalania wysokości dodatkowego wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych lub w porze nocnej.
54. Podjęcie działań w celu prowadzenia ksiąg rachunkowych Biblioteki Publicznej zgodnie z art. 4 ust. 5, art. 11 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości oraz art. 33 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym i – tym samym – zapewnienia prawidłowego i terminowego sporządzania sprawozdawczości budżetowej i finansowej.
55. Zorganizowanie w formie instytucji kultury, funkcjonującej w Gminie jako jednostka budżetowa, Biblioteki Publicznej, do czego zobowiązują przepisy art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539 ze zm.). Ponadto przekształcenie pozostałych jednostek organizacyjnych gminy, dla których prowadzenie działalności kulturalnej jest podstawowym celem statutowym, w instytucje kultury, zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123 ze zm.).
56. Systematyczne rozliczanie inwestycji zakończonych poprzez wystawianie dokumentów OT i księgowanie ich zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 2 do powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad ewidencji księgowej (...)
57. Przestrzeganie zapisów obowiązującej w Urzędzie instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych odnośnie obowiązku sporządzania dokumentów OT w momencie przyjęcia na stan środków trwałych.
58. Dokonywanie odpisów umorzeniowych od wykorzystywanych w jednostce programów komputerowych, zgodnie z uregulowaniami zawartym w tym zakresie w obowiązującym w jednostce Zakładowym Planie Kont.
59. Zamieszczanie w wykazach nieruchomości, ogłoszeniach o przetargach oraz protokołach z przetargów wszystkich informacji wymaganych odpowiednio przepisami art. 32 ust. 2 ustawy z 21

sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. nr 46, poz. 543 ze zm.), § 12 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub gminy.

60. Organizowanie drugich przetargów w terminach określonych przepisami § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów (...), tj. po upływie jednego miesiąca, lecz nie później niż w terminie do 6 miesięcy od dnia zamknięcia pierwszego przetargu.
61. Dopuszczanie do udziału w przetargach na sprzedaż (oddawanie w użytkowanie wieczyste) nieruchomości wyłącznie tych osób, które wpłacą wadium w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu o przetargu, do czego zobowiązują przepisy § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów (...).
62. Zaliczanie najemcom przy wykupie lokali na poczet ceny nabycia nakładów poniesionych na jego rozbudowę lub przebudowę, tylko w przypadku posiadania przez najemcę wcześniejszej zgody właściciela nieruchomości na dokonanie takich czynności, zgodnie z przepisami art. 218 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
63. Ustalanie ceny nieruchomości gruntowych na podstawie wartości nieruchomości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego w operacie szacunkowym, zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
64. Przy sprzedaży nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków, występowanie do właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków działającego w imieniu wojewody o wydanie opinii, do czego zobowiązują przepisy art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
65. Opracowanie i przedłożenie Radzie Miejskiej do uchwalenia projektu uchwały w sprawie określenia stawek dotacji przedmiotowych dla zakładów budżetowych, na podstawie przepisów art. 117 ustawy o finansach publicznych.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 powołanej wyżej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:
Pan
Jerzy Marcinek
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Międzyzlesiu